

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
Den Haag

Directie Integratie Europa
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie

BZDOC-551179310-52

Datum 10 maart 2023

Betreft Geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 21 maart 2023

Bijlage(n)

2

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan van de Raad Algemene Zaken van 21 maart 2023.

De minister van Buitenlandse Zaken,

W.B. Hoekstra

GEANNOTEEERDE AGENDA VOOR DE RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 21 MAART 2023

Op dinsdag 21 maart a.s. vindt in Brussel de Raad Algemene Zaken (RAZ) plaats. Op de agenda staat de voorbereiding van de Europese Raad van 23 en 24 maart a.s., de relatie tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk (VK), het Europees Semester 2023 en de landenspecifieke rechtsstaatdialogen.¹ De minister van Buitenlandse Zaken is voornemens deel te nemen aan deze Raad.

Vorbereiding Europese Raad van 23 en 24 maart

Op de ER agenda² staan naar verwachting de onderwerpen Russische agressie tegen Oekraïne, concurrentievermogen, interne markt en de economie, energie en onder diversen migratie, de donorconferentie voor Turkije en Syrië en de relatie tussen de EU en het VK.

Russische agressie tegen Oekraïne

De ER zal mogelijk stilstaan bij de laatste ontwikkelingen van de Russische oorlog tegen Oekraïne. De inzet van het kabinet blijft ongewijzigd. Dit betekent dat het zich enerzijds onverminderd blijft inzetten om de druk op Rusland verder te vergroten om de agressie te beëindigen, inclusief verdere aanscherping van de sancties tegen Rusland. Anderzijds blijft het kabinet zich inzetten voor zoveel mogelijk steun aan Oekraïne, waaronder op *accountability*, zowel bilateraal als vanuit de EU en in nauwe samenwerking met internationale partners en organisaties. De EU zal samen met Oekraïne blijven werken aan het *Peace Formula* '10 punten plan' zoals gepresenteerd door president Zelensky. Blijvende solidariteit met Oekraïne is van essentieel belang.

Concurrentievermogen, interne markt en de economie

De ER zal de discussie over het EU concurrentievermogen voortzetten na eerdere bespreking tijdens de buitengewone ER van 9 februari jl.³ en de ER van 15 december jl.⁴ In aanloop naar de ER zal de Commissie meerdere voorstellen presenteren die bijdragen aan het concurrentievermogen van de EU, zoals aangekondigd in het *Green Deal Industrial Plan* van 1 februari jl.⁵ Deze voorstellen zullen mogelijk aan de orde komen in de bespreking, maar hierover zal geen besluitvorming plaatsvinden in de ER. Naar verwachting zal op 14 maart a.s. de *Critical Raw Materials Act* en de *Net-Zero Industry Act* worden gepresenteerd. Ook zal de Commissie op korte termijn de staatssteunkaders vaststellen. Het voorstel voor een soevereiniteitsfonds wordt aankomende zomer verwacht. Op 16 maart a.s. zal de Commissie een mededeling publiceren over 30 jaar interne markt en een lange termijn strategie voor het EU concurrentievermogen. De Kamer zal via de geannoteerde agenda van de Europese Raad en via de gebruikelijke BNC-fiches over de aankomende voorstellen worden geïnformeerd. Daarnaast kan voor de algemene Nederlandse inzet op deze thema's de kabinetsappreciatie van het *Green Deal Industrial Plan* van 8 februari jl. geraadpleegd worden.⁶

Het kabinet verwelkomt deze strategische discussie en ziet het versterken van het Europese concurrentievermogen als cruciaal voor de groene en digitale transitie en de open strategische autonomie van de EU. Nederland heeft in dit kader op 1 maart jl. met negen andere lidstaten een

¹ Zie: <https://www.consilium.europa.eu/media/62783/cm01950-en23.pdf>

² Zie: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/CM-2-2023-INIT/nl/pdf> en via Delegates Portal: ST6078/23

³ Kamerstuknummer 21501-20-1926 d.d. 20 februari 2023

⁴ Kamerstuknummer 21501-20-1899 d.d. 22 december

⁵ Kamerstuknummer 2023D04852 d.d. 8 februari

⁶ Kamerstuknummer 2023D04852 d.d. 8 februari

brief aan Commissievoorzitter Ursula Von Der Leyen en Voorzitter van de Europese Raad Charles Michel ondertekend met prioriteiten voor het lange termijn concurrentievermogen van de EU.⁷

Het kabinet is van mening dat een sterk economisch fundament hiervoor de basis is, en zet daarom in op meer ambitie en concrete voorstellen om de interne markt te versterken. Het *Green Deal Industrial Plan* biedt goede aanknopingspunten om koploper te blijven in de groene transitie en schone technologieën. Daarbij waakt het kabinet voor structurele verruiming van staatssteunkaders. Het kabinet is voorstander van het versnellen van steunprocedures en gerichte verruiming van de steunkaders die noodzakelijk zijn voor de groene transitie, maar terughoudend wat betreft een bredere versoepeling. Hiervoor is eerst een nadere probleemanalyse nodig. Bovendien moet het gelijk speelveld worden gewaarborgd. Daarnaast zet het kabinet in op flexibilisering en herprioritering van het bestaande financiële instrumentarium en is het op dit moment niet overtuigd van de noodzaak van een soevereiniteitsfonds. Ook is het kabinet van mening dat het voor de afbakening van de *Net-Zero Industry Act* belangrijk is dat naar de gehele breedte van verduurzaming van de industrie wordt gekeken, waarbij niet alleen gekeken wordt naar energiesystemen, maar ook naar bredere verduurzamingstechnologieën.

Verder zal tijdens de ER een strategische discussie plaatsvinden over handel en de bijdrage van handel aan het concurrentievermogen van de EU. Het kabinet verwelkomt dit en is voorstander van een actief EU-handelsbeleid.⁸ De EU moet daarbij kijken naar verschillende partnerschappen, waaronder handelsakkoorden, om samenwerking met derde landen te versterken.

Voor wat betreft het Europees Semester zal de ER zowel de beleidsprioriteiten uit de *Annual Sustainable Growth Survey (ASGS) 2023*⁹ als de raadsaanbevelingen over het economisch beleid voor de eurozone¹⁰ onderschrijven. Daarnaast zal de ER de lidstaten uitnodigen om de prioriteiten uit de ASGS mee te nemen in de REPowerEU-hoofdstukken die zij kunnen toevoegen aan nationale herstel- en veerkrachtplannen.

Energie

De ER zal in aanloop naar de winter van 2023 en 2024 van gedachten wisselen over energieprijzen, gasbesparing en gasleveringszekerheid. Tevens vindt een uitwisseling plaats over de voorgestelde wijzigingen van de elektriciteitsmarkt, naar aanleiding van een Commissievoorstel dat naar verwachting op 16 maart a.s. gepubliceerd wordt. De Commissie zal tijdens de ER aandacht vragen voor het adequaat bijvullen van gasopslagen op Europese bodem en hierbij oproepen om gebruik te maken van 'AggregateEU', het platform voor gezamenlijke gasinkoop dat momenteel wordt vormgegeven.

Diversen

Onder diversen zal de ER spreken over migratie, de donorconferentie Turkije en Syrië, en de relatie tussen de EU en het VK.

Migratie

Mede op aandringen van Nederland zal bij aankomende ER stil worden gestaan bij de implementatie van de ER-conclusies van 9 februari jl. over migratie.¹¹ Het gaat dan onder andere over het

⁷ zie bijlage bij deze Kamerbrief

⁸ Kamerstuknummer 2020D33800 d.d. 4 september 2020, kamerstuknummer 2021D50025 d.d. 15 december 2021 en kamerstukken II, 36180. Nr.1.

⁹ [2023 European Semester: Annual sustainable growth survey \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-operations/infographic-117336.attachments)

¹⁰ [2023 European Semester draft recommendation on economic policy of the euro area](https://european-council.europa.eu/media/en/press-operations/infographic-117336.attachments)

¹¹ Kamerstuknummer 21501-20-1926 d.d. 20 februari 2023

intensiveren van samenwerking met landen van herkomst en transit, het versterken van het EU-grensbeheer (incl. asielgrensprocedurepilots) binnen internationale verdragen en de bespreking over de verbetering van de implementatie van de Dublinverordening. Dit laatste komt nadrukkelijk op verzoek van Nederland tijdens de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ-Raad) van 9 en 10 maart a.s. aan bod. Tijdens deze JBZ-Raad wordt gesproken over de implementatie van de zogeheten *Dublin Roadmap* waarin afspraken staan om de voornaamste obstakels voor Dublinsamenwerking weg te nemen¹². Het kabinet zal in aanloop naar en tijdens aankomende ER blijven benadrukken dat er spoedig en concreet opvolging moet worden gegeven aan de ER-conclusies van 9 februari jl. Daarnaast blijft het voor het kabinet prioriteit dat de onderhandelingen over het asiel- en migratiepact afgerond worden voor het einde van de huidige EU-legislatuur. Het kabinet wenst dat migratie hoog op de Europese agenda blijft staan en zal zich daarvoor inzetten.

Donorconferentie Turkije en Syrië

De ER zal mogelijk stilstaan bij de opbrengst en uitkomsten van de internationale donorconferentie voor steun aan mensen in de door aardbevingen getroffen gebieden in Turkije en Syrië. De datum voor deze conferentie is nog onbekend. Het kabinet ziet graag een centrale coördinerende rol van de Commissie. Daarnaast roept het kabinet de Commissie op haar visie te delen op het herstel van aardbevingsschade in Syrië, binnen de kaders van het EU beleid ten aanzien van Syrië.

Relaties tussen de EU en het VK

Afhankelijk van het verloop van de discussie in de RAZ zal de ER mogelijk ook kort stilstaan bij het bereikte principeakkoord tussen de Commissie en het VK over de implementatie van het Protocol Ierland/Noord-Ierland, genaamd het Windsor Raamwerk.

Relatie tussen de Europese Unie en het VK

De RAZ zal stilstaan bij de stand van zaken in de relatie tussen de EU en het VK. Op 27 februari jl. hebben de Commissie en het VK een principeakkoord bereikt over de implementatie van het Protocol Ierland/Noord-Ierland (hierna: Protocol), genaamd het Windsor Raamwerk.¹³ Het Windsor Raamwerk bevat afspraken over de versimpeling en reducering van douaneformaliteiten en controles, en controles op sanitaire en fyto-sanitaire (SPS) goederen tussen Groot-Brittannië en Noord-Ierland. Op andere onderwerpen (BTW, staatssteun, medicijnen, tariefcontingenten) worden de regels uit het Protocol verduidelijkt of is het niet langer nodig EU-regels toe te passen, op voorwaarde dat dit het gelijk speelveld niet verstoort. Tevens zijn er afspraken gemaakt over de betrokkenheid van Noord-Ierse *stakeholders* bij de *governance* van het Protocol, naast politieke afspraken over de betrekkingen tussen de EU en het VK in het algemeen. Het Windsor Raamwerk voorziet in een versimpeling van de praktische implementatie van het Protocol, mede op basis van eerdere voorstellen van de Commissie, zonder daarbij de essentie en beleidsdoelen van het Protocol te wijzigen. Deze aanpassingen zullen alleen worden doorgevoerd nadat het VK de noodzakelijke waarborgen heeft geïmplementeerd om de integriteit van de EU interne markt en een gelijk speelveld tussen de EU en het VK te beschermen.

Het kabinet acht het positief dat de Commissie en het VK erin geslaagd zijn om een gemeenschappelijke oplossing voor de implementatie van het Protocol te bereiken, en ziet dit als vertrouwenwekkende stap. Het kabinet is hoopvol dat dit een kentering markeert in de betrekkingen tussen de EU en het VK. Gelet op de huidige geopolitieke context vindt het kabinet het belangrijk dat de EU en het VK blijven werken aan een positief en stabiel partnerschap om mondiale

¹² Kamerstuknummer 2023D08404 d.d. 27 februari 2023

¹³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_23_1272

uitdagingen gezamenlijk aan te gaan. Het kabinet heeft tevens een positieve grondhouding tegenover de inhoud van het Windsor Raamwerk. Het kabinet acht het Windsor Raamwerk een kansrijke weg om te komen tot de volledige implementatie van het Protocol, waarmee de integriteit van de interne markt beter gewaarborgd wordt ten opzichte van de huidige situatie, waarin het VK het Protocol gebrekkig implementeert.

Tijdens de RAZ zal het verdere proces voor de formalisatie van het Windsor Raamwerk aan EU-zijde worden toegelicht en zullen de eerste stappen hiertoe worden genomen. Dit houdt in dat de Raad zal instemmen met de twee voorliggende Raadsbesluiten over standpuntinname van de Unie in het gemengd comité van het Terugtrekkingsakkoord. Eén Raadsbesluit maakt de aanpassingen aan het Protocol en de uitvoering daarvan mogelijk, onder andere op het gebied van douane, staatssteun, BTW/accijnzen en governance¹⁴. Het andere Raadsbesluit voorziet in de aanpassing van het reglement van orde van de *Joint Consultative Working Party (JCWG)*, zodat de oprichting van thematische subgroepen onder de JCWG mogelijk wordt gemaakt¹⁵. Parallel aan deze besluitvorming van de Raad zal de gewone wetgevingsprocedure voor de drie voorgestelde EU-verordeningen doorlopen worden. De Britse premier Sunak zal vanuit het politieke belang dat aan Noord-Ierland wordt gehecht het Windsor Raamwerk tevens ter politieke instemming voorleggen aan het Britse Lagerhuis. De datum van deze voorziene stemming is nog niet bekend. Het kabinet is voornemens om de verschillende stappen die aan de zijde van de Raad nodig zijn om het principeakkoord te formaliseren, te steunen. Tegelijkertijd onderkent het kabinet dat het verbeteren van de implementatie van het Protocol afhankelijk is van diverse (praktische) stappen die het VK tot en met medio 2025 zal moeten zetten. Het kabinet zal kritisch monitoren of het VK deze stappen neemt en zal er bij de Commissie op aandringen hetzelfde te doen. Uw Kamer ontvangt op korte termijn een uitgebreide aanvullende kabinetsappreciatie over het Windsor Raamwerk.

Europees Semester 2023

Naar verwachting zal de RAZ van gedachten wisselen naar aanleiding van het syntheserapport over de bijdragen van de verschillende raadsformaties binnen het Europees Semester 2023. Het syntheserapport zelf zal naar verwachting op 19 maart a.s. door de Commissie gepubliceerd worden. Het Zweeds voorzitterschap zal tijdens de RAZ een presentatie geven over de verdere bespreking van het Europees Semester in de relevante vakraden. Zoals uiteengezet in de kabinetsreactie op het herfstpakket van het Europees Semester voor 2023¹⁶, is het kabinet van mening dat het Europees Semester bestaande en nieuwe structurele beleidsuitdagingen van lidstaten moet blijven identificeren en dat het monitoren van de uitvoering van structurele hervormingen een prioriteit blijft. Het kabinet verwelkomt dan ook de normalisatie van het Europees Semester met als kernelementen de landenrapporten en landspecifieke aanbevelingen, nadat het Semesterproces in 2020 en 2021 tijdelijk was aangepast vanwege de introductie van de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

Ten slotte zal de RAZ de Raadsaanbevelingen voor het economisch beleid in de eurozone in 2023, zoals die aan de orde kwam in de Eurogroep van 16 en 17 januari¹⁷, doorgeleiden naar aankomende ER ter bekrachtiging. Daarna zal de Raad de aanbevelingen formeel aannemen.

¹⁴ Zie via Delegates Portal ST 7199/23 INIT + ADD1

¹⁵ Zie via Delegates Portal ST 7196/23 INIT + ADD1

¹⁶ Kamerstuknummer 21501-20-1902 d.d. 19 december 2022

¹⁷ Kamerstuknummer 21501-07-1920 d.d. 30 januari 2023

Landenspecifieke rechtsstaatdialogen

Tijdens de RAZ wordt in het kader van het rechtsstaatmechanisme de landenspecifieke dialoog voortgezet waarmee de Raad in 2020 is begonnen.¹⁸ Met de bespreking van de landenhoofdstukken van Slowakije en Finland wordt de huidige cyclus van zeventwintig lidstaten afgerond. Tevens start de Raad een tweede ronde met de bespreking van de landenhoofdstukken van België, Bulgarije en Tsjechië. De dialogen worden gevoerd op basis van de landenhoofdstukken uit de rechtsstaatrapporten van de Commissie, die op 13 juli 2022¹⁹ gepubliceerd zijn en waarop de Kamer op 9 september 2022 een kabinetsreactie ontving.²⁰ In lijn met de Nederlandse inzet, bevatten de landenhoofdstukken sinds dit jaar voor het eerst concrete aanbevelingen. Het kabinet kan zich in algemene zin vinden in de constatering die de Commissie doet in de geagendeerde vijf landenhoofdstukken, inclusief de opgenomen aanbevelingen.

Slowakije

In Slowakije zijn het afgelopen jaar positieve stappen gezet in de hervorming van het rechtssysteem. Zo is het Administratieve Hogere Gerechtshof nu operationeel en is er een wet aangenomen voor de totstandkoming van lagere administratieve rechtbanken. Wel zijn er resterende zorgen en roept de Commissie Slowakije op de benodigde hervormingen voortvarend door te voeren. De zorgen en hieruit volgende benodigde hervormingen zien onder andere op de gebrekkige efficiëntie van het rechtssysteem, de te grote macht van de procureur-generaal, nog ontbrekende anti-corruptie maatregelen en de kwetsbare positie van journalisten. Op het gebied van verbetering van bescherming van journalisten werken Nederland en Slowakije nauw samen.

Tsjechië

De Tsjechische regering is bezig verschillende positieve hervormingen van het juridische systeem door te voeren, die ervoor moeten zorgen dat de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht versterkt wordt. Ook heeft de regering doorvoering van verschillende anti-corruptiemaatregelen geprioriteerd en wordt er gewerkt aan maatregelen ter bevordering van persvrijheid, bijvoorbeeld door de onafhankelijkheid van het toezicht op de publieke omroep te versterken. De Commissie beveelt Tsjechië aan deze ingezette hervormingen actief en met de nodige urgentie voort te zetten en doet enkele aanvullende aanbevelingen, onder andere inzake transparantie omtrent *ultimate beneficial ownership* van bedrijven.

Finland

Finland kenmerkt zich door een hoge mate van onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en staat bekend als één van de minst corrupte landen van de EU. Finland heeft enkele hervormingen doorgevoerd in het justitiële systeem. Zo zijn er financiële middelen vrij gemaakt om de achterstanden, die zijn opgelopen tijdens de COVID 19 crisis, in te halen. Dit blijft echter een aandachtspunt. Daarnaast onderneemt Finland onder andere stappen om de toegang tot overheidsdocumenten te vergroten en de kwaliteit van het wetgevingsproces te verbeteren.

¹⁸ Zie voor verdere toelichting rechtsstaatmechanisme kamerstuknummer 21501-02-2426 d.d. 17 november 2021

¹⁹ [2022 Rule of law report - Communication and country chapters \(europa.eu\)](#)

²⁰ Kamerstuknummer 21501-02-2534 d.d. 9 september 2022

België

België zet door digitalisering in op een significante verbetering van het Belgische rechtssysteem tegen 2026. Doel is verbetering en versoepeling van de werkprocessen en het informatiebeheer. Er worden verdere stappen gezet in de richting van de overdracht van rechterlijke beheersbevoegdheden van de uitvoerende macht naar de rechterlijke macht. Ook zet België in op de bestrijding van corruptie. Het gebrek aan personele en financiële middelen blijft een uitdaging voor een efficiënt rechtssysteem. Een stabiel regelgevingskader zorgt in België voor de onafhankelijkheid en de effectieve werking van mediapluriformiteit.

Bulgarije

In Bulgarije ligt op dit moment een omgangrijk wetgevingspakket inzake rechtsstaathervormingen voor dat aanbevelingen uit het rechtsstaatrapport, het Coöperatie- en Verificatiemechanisme, en het Europees Semester-rapport adresseert, met als doel te kunnen voldoen aan de mijlpalen uit het Bulgaarse herstelplan gerelateerd aan rechtsstaat en corruptiebestrijding. Het betreft onder andere het introduceren van de mogelijkheid om de openbaar aanklager en zijn of haar plaatsvervangers strafrechtelijk te vervolgen, de introductie van een rechterlijke toets van het besluit van de openbaar aanklager om een corruptiezaak niet te vervolgen, alsook de hervorming van de anti-corruptie commissie ter verbetering van de onderzoekscapaciteit. Het kabinet acht het positief dat Bulgarije zich aan deze rechtsstaathervormingen heeft gecommitteerd.

Office of the Government
of the Czech Republic

THE PRIME MINISTER

REPUBLIC OF ESTONIA
PRIME MINISTER

Oifig an Taoisigh
Office of the Taoiseach

Prime Minister of the Republic of Latvia

GOVERNMENT OFFICE
OF THE SLOVAK REPUBLIC

1st March, 2023

Dear Ursula, dear Charles,

With geopolitical tensions, challenges to our security of supply and a global technology race, Europe's future competitiveness and global influence rest on making our economic and regulatory model fit for a sustainable future. The European Union must be at the technological forefront to stay competitive and ahead of the game. At the same time, we need to avoid going from a dependency on import of fossil fuels to a new dependency on raw materials for the green transition.

In many ways, we are on the right path in decarbonizing our economies in Europe. Looking for strengthening of our strategic resilience, we remain dedicated to ensuring secure, stable and sustainable supply chains for the green and digital transitions. We will engage open-mindedly in developing a more robust and sustainable, yet free and fair trade and industrial policy, creating growth, prosperity and social cohesion while ensuring Europe's role in the technologies of tomorrow.

Ursula von der Leyen, President of the European Commission
Charles Michel, President of the European Council

To contribute to the preparations for the March European Council, we address this letter to you to highlight the importance of implementing measures to improve the long-term competitiveness of the EU.

Political attention has been focused on short-term measures in view of high energy prices and more assertive global competition in the clean tech sector. What the European Union needs now is a strategy on long-term competitiveness to keep up with our main global competitors in terms of economic output and productivity. Covid, Russia's war on Ukraine, soaring energy prices and the Inflation Reduction Act made this more visible, but strengthening our competitiveness should be a priority at all times, not only during times of crisis. There is a significant productivity gap when comparing European firms with for example its US counterparts. Between 2014 and 2019, European firms grew on average 40 percent slower than their US peers and spent 40 percent less on R&D.

The challenges of the past few years have forced us to adjust well-proven policies, and we have demonstrated that our common strength is greater than the sum of all the Member States. However, crisis management and reactive measures do not in themselves build a robust and future proof economy that secures European prosperity and global leverage. Indeed, there might even be a risk that the combined effect of short-term measures distorts the level playing field and changes and potentially weakens the fundamentals of our economy.

Therefore we urge that we give due consideration to securing the long-term economic growth needed for the future well-being of citizens, for the creation of more and better jobs, for the green and digital transitions and open strategic autonomy. We need this to address successfully the mounting challenges, without obliging future generations to foot the bill.

Europe needs a long-term strategy for competitiveness and productivity, which complements the Commission's latest initiative of the Green Deal Industrial Plan. We should give the Single Market a strategic overhaul, addressing its fragilities with the aim of boosting competitiveness and productivity, ensuring equal opportunities for all, and promoting the green and digital transitions. The services sector is particularly important and should feature prominently in the updated strategy. Our compass should point in the direction of

improving our current toolbox and policies that are conducive to growth, fully embracing the opportunities offered by the new innovative technologies, including green solutions.

In the long-term, it is competition and free movement on the Single Market that constitutes the basis for future growth. Clean tech industry has a vital role to play, not least in meeting our climate goals. However, a competitiveness strategy needs a broader approach with a view to increasing productivity and growth across the whole economic base of our continent.

We are convinced that a comprehensive strategy based on our own strengths, deepening the Single Market, emphasizing better regulation across the board and reducing unnecessary regulatory burden, ensuring faster permitting and approval procedures, removing barriers to private capital flows, improving the EU investment climate, having a stronger focus on innovation and R&D and stakeholder-driven standards, acceleration of green and digital transition, ensuring data flows, implementing real-time economy solutions at EU level and fostering a skilled European workforce, while reducing our strategic dependencies, will put us in a better

position to ensure our long-term competitiveness at the frontier of innovation and growth. The long-term strategy should be based on a needs analysis to have a better understanding of the impact of ongoing challenges and the strategic sectors that need our attention.

We also need to promote a more ambitious trade policy, continue supporting the multilateral rules-based system and cooperate with key partners to support the EU's competitiveness, resilience and prosperity. It is important that the EU is able to swiftly negotiate and conclude trade agreements, not least as an important tool in the strengthening and diversification of our supply chains. The EU should remain open for trade and investment, while defending our interests when facing unfair trading practices.

Furthermore, a strong and fully functioning Capital Markets Union is crucial to improve EU's growth potential. Reducing barriers and improving functioning of capital markets would improve capital allocation and support our (SME) companies and hence EU's competitiveness. At the same time, the CMU is also of vital importance in ensuring necessary private capital investments for the green and digital transition. There is still significant

untapped potential for private investments, both in emerging fields and in mature technologies, such as offshore wind and solar. It is critical that we unleash this potential across Europe. We should improve conditions and structures for investments, strengthen ecosystems that are the key for the twin transition and channel investments into connecting a larger portion of our supply of green energy across the EU.

Our wish is that the European Council can adopt such a strategy this spring and look forward to continuing discussion with you on this important issue.

Yours sincerely,

Sanna Marin

Alexander De Croo

Petr Fiala

Mette Frederiksen

Eduard Heger

Kaja Kallas

Krišjānis Kariņš

Gitanas Nausėda

Mark Rutte

Leo Varadkar